

S O P H I E V I L L A R D

PEGGY
GUGGENHEIM

és a boldogság álma

S O P H I E V I L L A R D

P E G G Y
G U G G E N H E I M

és a boldogság álma

KOSSUTH KIADÓ

A FORDÍTÁS ALAPJA

Sophie Villard: *Peggy Guggenheim und der Traum vom Glück*

First published in 2020 by Penguin Verlag,
a division of Penguin Random House Verlagsgruppe GmbH,
München, Germany

FORDÍTOTTA

Hatvani Patricia

SZERKESZTETTE

Eisner Zsuzsanna

BORÍTÓTERV

Hafen Werbeagentur, Hamburg

ISBN 978-963-544-932-3

Minden jog fenntartva

© Sophie Villard 2020

© Penguin Verlag 2020

© Kossuth Kiadó 2024

© Hungarian translation Hatvani Patricia 2024

Borítóképek:

© Ildiko Neer / Trevillion

© Ayal Ardon / Trevillion

© Vitaly Edush / iStock, Lightix

© Shutterstock

„Az egész életem
a művészet és a szerelem körül forgott.”

Peggy Guggenheim

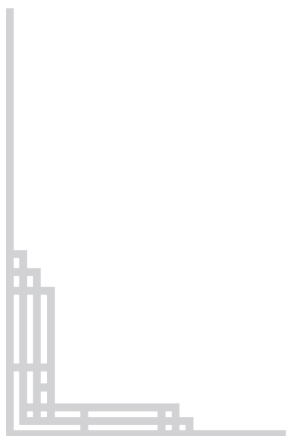

ELSŐ RÉSZ

Guggenheim Jeune galéria,
Beckett és egy ötlet

1937–1939

Első fejezet

Párizs, Champs-Élysées,
1937. karácsony másnapja

Peggy szőrmés bokacsizmájában kilibbent a taxiból, majd a sarokház előtti nedves járdán szorosabbra húzta magán a cobolybundát. Ahogy sietős léptekkel elindult a nevetés, a szving és a hangok irányába, a havas esőn át aransárgán ragyogtak rá a Fouquet ablakai. Örömebe némi bánat is vegyült, ugyanis ez volt az egyik utolsó párizsi éjszakája. Fiatal nőként Párizsban találta meg a szerelmet, most pedig elhagyja a várost, hogy az új szerelmének hódoljon. Egy olyan szerelemnek, amely nem a férfiakról szól, hanem – véleménye szerint – jóval nemesebb érdekeket szolgál.

Annak ellenére, hogy az utazás előkészületeivel volt elfoglalva, örömmel fogadta James Joyce-tól az aznap esti vacsorapartira szóló meghívást. A híres író rendezvényeit mindig rendkívül izgalmasnak találta. Nagyon örült, hogy barátságuk azután is megmaradt, hogy elvált Laurence-tól, ugyanis ez nem minden ismerőséről volt elmondható.

Gyorsan elűzte a komor gondolatokat, kinyitotta az ajtót, és a nehéz bársonyfüggönyön át belépett a Fouquet melegébe. Úgy érezte, aznap valami különös dolog vár rá ebben a nagy múltú *brasserie*-ben*, amely faburkolatának és vörös jacquardszövettel borított belső terének köszönhetően időközben Joyce-ék kedvenc helyévé lépett elő. Peggy számára kissé túlzottan Viktória korabelinek hatott. De hát a britek már csak ilyenek.

A pincér kezébe adta a cobolybundát, majd a barokkeretes tükörben vetett egy pillantást a Marlene-nadrágjára. Arra gondolt, hogy már ő sem a legfiatalabb, és miközben a lelapított frizurájáról levette a kalapját, a szeme alatt a gyász és az alváshiány okozta karikáit figyelte, amiket még a vastag smink sem tudott elfedni. De fő, hogy itt van! Kihúzta magát, mellet ki – ahogy azt annak idején a balettórákon belé verték. Most még ezt is a fejébe vette, ezt az őrült, ám tökéletes tervet. Miért nem jutott eszébe sokkal hamarabb? Ugyanis ez az, amire mindig is vágyott: művészeket patronálni. Az utóbbi közel húsz évben lenyűgöző urak feleségeként és élettársaként tette mindezt. Most azonban, közel negyvenévesen eljött az idő, hogy új irányt vegyen az élete. Valami különleges dolgot akart létrehozni. Egy olyan helyet, ahol az emberek testközelből élhetik meg a művészetet, megtanulhatják szeretni, és elgondolkodhatnak rajta.

* Könnyed hangulatú, jellegzetesen francia étterem, söröző. (fr.)

Alig négy hét, és eléri a célját: London lüktető belvárosában, a Cork Street 30. szám alatti épület első emeletén megfelelő termekre talált. A New York-i Peggy Guggenheim hamarosan megnyitja az első saját galériáját, művészettel foglalkozik majd, és nevet vív ki magának a művészvilágban. Nyilvánvaló, hogy rövid időn belül elismert üzletasszony válik belőle, kétség nem férhet hozzá. És egyetlen férfinak sem fogja engedni, hogy keresztülhúzza a terveit, most már aztán nem! Önálló nő, aki innentől kezdve a férfiak helyett a saját munkájára koncentrálna.

A pincér mögött lépkedve, fejét felszegve, egyenes tartással sétált keresztül a terem vastag vörös szőnyegén. Amikor egyértelművé vált, hogy az illusztris vendégeket is magában foglaló, nagy írók csoportja felé veszi az irányt, a sűrű cigarettafüstön keresztül szegeződött rá a fehér abroszos asztaloknál vacsorázó párizsi társaság tekintete.

– Peggy! – James Joyce felállt, megölelte, és arcon csókolta, közben pedig megigazította az orráról lecsúszott nikkal szemüvegét. James ír mellényt viselt, és amikor Peggy rákérdezett a különös kötött ruhadarabra, a férfi büszkén közölte, hogy a nagyapjától örökölte. Nora, a felesége, intett Peggynek, hogy üljön mellé.

Mióta is házasok? Peggy nem emlékezett rá. De már 1923-ban is együtt voltak, amikor először találkoztak Villerville-ben, abban a borzalmas nyaralóban, ahol a pincében volt a fürdőkád, és amit Sindbad születése után bérelt neki Laurence. Ők ketten elválaszthatatlanok, amilyen

Peggy és Laurence sohasem voltak. Kivéve a hosszú nászútjukon, amelynek során ellátogattak Caprira, Egyiptomba és Izraelbe. Persze a nászúton ez nem nagy teljesítmény. Nyolc év után ideje volt kilépni ebből a házasságból, ebből az örült, végzetes szerelemből. Már régen esedékes lett volna, és helyesen döntött – nyugtatta magát. Az is igaz, hogy Laurence két csodálatos gyermekkel ajándékozta meg, akikről sohasem mondott volna le. Házasságuk elején a férje a szőke fürtjeivel, a napbarnított arcával meg a sármjával varázsolta el, és bevezette őt a párizsi művészvilágba. Ám amikor a férfi karrierje megtorpant, és egyre frusztráltabbá vált, elhatalmasodtak rajta a dühkitörések, rúgott és ütött, akkor Peggy meghozta az egyetlen helyes döntést, és elhagyta őt. A válás sajnos nagyon sok pénzébe került, és a sajtóban megjelent hírek is megviselték. A gyerekekről úgy egyeztek meg, hogy Sindbad Laurence-hoz, Pegeen pedig hozzá kerül. Örült, hogy teljes mértékben távol tudta tartani a gyerekektől a sárdobálást, akkoriban ugyanis többnyire internátusban voltak. Egyszerűen nem látott más kiutat, kénytelen volt menekülni. Meg kellett mentenie a méltóságát, sőt valószínűleg az életét is.

Peggy elhessegette a szomorú emlékeket, mosolyt erőltetett magára, és végre helyet foglalt Nora mellett, aki szokás szerint most is kissé esetlenül és puritánul volt felöltözve. Ernyedt ajkán még az élénkvoros rúzs sem segített, és szénaboglya haját is mindhiába festette fel-tűnő feketére. Peggy nem tudott napirendre térni afelett,

hogyan lehetett ez a nő Joyce leghíresebb női alakjának, Molly Bloomnak* az ihlető múzsája. Nora máris James idén megjelent verseskötetéről kezdett beszélni, mire James, a poharát felemelve, csendre intette feleségét.

– Igyunk arra, hogy mi még békében tölthetjük el ezt az estét a kedves barátainkkal, miközben a világ hamarosan a feje tetejére áll. Amíg még megtehetjük, igyunk a szerelemre, a szavakra és Párizsra!

– A szerelemre, a szavakra és Párizsra! – hangzott az asztal körül ülő tíz szomjas torokból. Mindannyian felhajtották a pezsgőt.

Miközben a gramofonból Fred Astaire *They Can't Take That Away From Me* című dala szólt, Peggy kihasználta az időt, hogy a többi vendéget is tüzetesen szemügyre vegye. A devoni Martinékkal már találkozott, egyszer együtt nyaraltak a Côte d'Azurön, akkoriban még Laurence-szal. Kedves emberek. De ki az ott, velük szemben? A harminc körüli fiatal férfi nem tűnt neki ismerősnek. Szikár, és bizonyára nagyon magas, már amennyire ezt így ülve meg lehet állapítani. Olcsó francia öltönye lógott rajta, a könyöke ki volt kopva, ő azonban időtlenül arisztokratikus eleganciával viselte. Dús fekete haját láthatóan cukros vízzel igyekezett megzabolázni. Éles vonású orra és kék, szomorú szeme a korához képest meglepően komoly kifejezést kölcsönzött az arcának. Ahelyett, hogy a kezében

* James Joyce *Ulysses* című regényének kitalált szereplője.

tartott étlapot tanulmányozta volna, tekintete a távolba révedt, mint akit súlyos gondolatok gyötörnek.

– Peggy, ugye ismered Sam barátunkat? – szólalt meg Nora, Peggy tekintetét követve. – Samuel Beckett, James kedves ismerőse és jobbkeze. Azt hiszem, már volt egymáshoz szerencsések.

Ahogy Peggy biccentett a férfinak, máris beugrott neki, kiről van szó. A fiatal férfi javította Joyce kefelevonatait, és a levelezéseit is ő intézte. Peggy hallott már róla, úgy tíz évvel ezelőtt össze is futott vele Joyce-éknál az Avenue Reille-n. Akkoriban még szinte gyerek volt, te jó ég! Férfiként ezért nem is jöhetett nála számításba. Na de most! Uramisten! Ahogy hátradőlve cigarettázik, olyan, mintha teljesen kizárná maga körül a külvilágot. Elképesztő!

– Mi újság a művészvilágban? – kérdezte Nora, miután becsukta az étlapot.

Ezt természetesen csak úgy mellékesen kérdezte Peggy-től, hiszen még senki sem tudott a terveiről. Pusztán udvariasságból érdeklődött felőle, meg talán sajnálatból is. Nagyon nehéz év van Peggy mögött. Nemcsak a válás és a fiától való elszakadás viselte meg, de novemberben az édesanyját is elveszítette. Nemrég tért vissza New Yorkból, az anyja temetéséről, és most minden igyekezetével azon volt, hogy ne fekete ruhás embereket lásson maga körül. Az anyja huszonöt évvel élte túl az apját. Megborzongott, ahogy felidézte magában apja halálának különös körülményeit, ami akkoriban évekre megbénította a családot.

Felkapta poharát, és belekortyolt a pezsgőbe. Ideje lenne végre a boldog pillanatokra koncentrálni.

– Mit gondol, Peggy, mi tesz boldoggá egy nőt? – szegezte neki James hirtelen a kérdést, mintha olvasna a gondolataiban. – Gyerekek, ruhák, autók vagy férfiak? – Bár elnevette magát a saját viccén, látszott rajta, hogy valamennyire komolyan gondolja.

– Az, amikor a nő teljes békében van önmagával és a döntéseivel – vágta rá Peggy, majd az üres pezsgőspoharat letette az asztalra.

A vele szemben ülő férfi szomorú arcán halvány mosoly jelent meg. Egészen halvány, Peggynek mégis szemet szűrt.

– Ezek szerint idén sikerült olyan döntéseket hoznia, melyek boldoggá teszik? – kérdezősködött tovább Joyce. Peggy bólintott.

– Nagyon is. Januárban modern művészeti galériát nyitok Londonban. – Elefántcsont tárcájából előhúzott egy cigarettát, majd hagyta, hogy a férfi tüzet adjon neki.

– Londonban? Milyen lehangoló – szólt közbe Nora. – Ráadásul teljesen egyedül?

– Ezt hogy érti? – Peggy a szemöldökét felhúzva fújta ki a füstöt. Remélhetőleg Nora nem úgy értette, ahogy hangzott.

– Hát, hogy nőként...

Naná, hogy erre gondolt. Nora pont olyan otromba, mint ahogy kinéz.

– Manapság ez már nem jelenthet akadályt – felelte Peggy.

Nora grimaszolt.

– Nos, véleményem szerint a nőnek az a dolga, hogy a férfi mellett álljon, aki keményen dolgozik. – Nora végigsimított James karján.

A férfi megfogta a felesége kezét, közben azonban Peggyhez fordult:

– Szívből gratulálok! Kiknek a képeit állítja ki?

– Elsőként Jean Cocteau-ét. – Milyen jólesett ezt kimondania! Elvégre mindenki erről az őrült, sokoldalú művészről beszélt, aki az újságok botrányrovataiban is gyakran feltűnt.

Joyce hozzálátott a *baguette*-hez, amit épp kihozott a pincér.

– Cocteau? Minden elismerésem. Hogyan sikerült megnyernie?

– Marcel segített.

– Duchamp? Ezek szerint önt is a szárnyai alá vette?

– Joyce mosolygott. – A *Lépcsőn lemenő akt* a mozgásnak ezzel a tökéletes illúziójával valóban zseniális, a *Forrás* provokatív és úttörő, ezt meg kell hagyni. Ám azt nagyon furcsállom, hogy ezek után máris lehúzza a rolót alkotóművészként. – Felnevetett. – Azt rebesgetik, hogy nagyon is jártas a fiatal, nőnemű művészpallánták felkarolásában.

Peggy előrehajolt.

– Ő a tanácsadóm, semmi több.

Ha Joyce tudná, mióta ismeri ő az öreg barátját – tulajdonképpen még maga sem tudta pontosan megmondani. Valamikor a húszas években bukkant fel egy partin, Peggy egyik nő ismerősével. Valószínűleg azóta Peggynek már szinte mindegyik barátnőjét ágyba vitte, még ha rövid időre feleségül is vette azt a szerencsétlen, csúf, gazdag örökösöt. Hogy is hívták? Nem számít. Na de hogy ő és Marcel? Soha!

A Peggyvel szemközti kék szempár folyamatosan őt figyelte a füstön át. Benny Goodman és Ella Fitzgerald épp a *Goodnight My Love*-ot énekelte.

– Persze, persze. – Joyce vizet töltött magának és Norának.

Ez mindig így volt, Peggy már többször megfigyelte. A Joyce házaspár többnyire józan maradt, és tisztaságból figyelte a körülöttük egyre növekvő káoszt. Peggy egyetlenegyszer látta Jamest úgy istenigazából ittasan, méghozzá a férfi Square de Robiac-i lakásán. Ott aztán tombolt, és obszcén dalokat énekelve a bútorok tetején táncolt.

– Ha jól hallottam, Cocteau teljesen lecsúszott – szólt meg Joyce.

– Ugyan, dehogy! – kiáltott fel Peggy, talán kissé túl hangosan. James ugyanis nem járt messze az igazságtól.

* * *

– Cocteau-val kezded! – mondta Marcel határozottan, miközben felhajtotta rókaprém gallérját, mert a közös ebéd utáni Szajna-parti sétán feltámadt a szél. Nagy megkönnyebbülést jelentett Peggynek, hogy Marcelben olyan barátra lelt, aki támogatta őt, és bevezette a modern művészetek világába. Mert bár Peggyt évek óta szürrealista, expresszionista és dadaista barátok vették körül, a szíve mégis a klasszikus festészethez húzott. Fiatal korában rajongott az európai múzeumkörutakért, melyeken szüleivel, Hazellel és Benitával vett részt. Mindent eredetiben látott, az öreg mestereket: Rembrandtot, Turnert, van Goghot, Monet-t és Tizianót. Azóta is töretlenül imádja őket. Az elmúlt hónapokban Marcel rávilágított, mi a különbség a szürrealista és az absztrakt festészet között, és számos művészbarátjának bemutatta. A műtermekben tett látogatásai során Peggy beleszeretett Arp egyik csinos kis bronzszobrába, amire ott helyben le is csapott. Úgyhogy a modern művészetek iránti szerelem első, zsenge csírái már megmutatkoztak nála. Na de egyből Cocteau?

Peggy hevesen rázta a fejét.

– Ó, dehogyisnem! – felelte Marcel. – Vagy vele kezd, vagy senkivel. Ő a legmegfelelőbb a megnyitóra. Istenem, kislány, kell egy kis botrány a termeidbe! Azt akarod, hogy halálra unják magukat az emberek?

– Na de épp Cocteau!? – Peggy teljesen kétségbeesett. – Ne ő legyen!

– De még mennyire, hogy ő!

Néhány nap múlva beléptek a Rue de Cambon-on lévő szálloda második emeleti, füstös szobájába. Cocteau egy hatalmas ágyon feküdt, és kellemes illatú cigarettát szívott, legalábbis Peggy mindaddig annak vélte, amíg Marcel fel nem világosította, hogy ópium. Az ágy előtt állva Peggy megbökte Marcelt, aki szerencsére értett belőle, és beszélni kezdett. Amikor végzett, a mester átfordult a másik oldalára, megigazította a párnát, majd bólintott. Egy kiállítás Peggy kis londoni galériájában nem hangzott rosszul, de vajon magával vinné a lepedőket is?

Peggy ismét rémülten nézett Marcelre, aki néhány kérdés után megértette, miről is van szó: Cocteau két lepedőre kendőzetlenül erotikus tollrajzokat készített, amelyek rendkívül fontosak voltak a számára, hiszen az új alkotói korszakát fejezték ki. Azoknak is mindenképpen ott kell lenniük! A lepedők nélkül nincs értelme. Nekik is Londonban a helyük.

A croydoni reptér brit vámosai a szállítás napján ezt némiképp máshogy ítélték meg. Peggy a meghallgatás során mindvégig kitartott amellett, hogy az antik művészeti alkotások is – amelyek minden bizonnyal az angol királyi épületekben is több helyen fellelhetők – ábrázolnak hasonló jeleneteket. A vámhivatalnokok igazat adtak neki, ám a szeméremszőrzet akkurátus ábrázolását továbbra is megbotránkoztatónak vélték. A szeméremszőrzet

tehát nem utazik be Angliába, és nem háborítja fel a nyilvánosságot. Isten óvja a királyt!

Közel egyórás egyezkedés után Peggy elhitette velük, hogy a lepedőket nem tárja nyilvánosság elé. Ezek után a hivatalnokok megkönnyebbülve pecsételték le a papírokat.

Cocteau közölte, hogy szeretne jelen lenni a galériában a képei felakasztásánál. Peggy remélte, hogy erre nem kerül sor, ugyanis Marcel sokkal szabadabban és jobban dolgozik, ha Cocteau nem akadékoskodik mellette. Maga elé képzelte a Cork Streeten lévő üres termék magas, fehér falait, és izgatottan gondolt arra, milyen lesz, amikor ott tolonganak majd az emberek, hogy műalkotásokat vegyenek tőle – Peggy Guggenheimtől. Remélte, hogy minden az elképzelései szerint alakul.

* * *

– Ideadná a sószórót? – szólalt meg az asztal túloldaláról Samuel Beckett szomorú tekintettel. Peggy látta, hogy a férfi már két pohár pezsgőt is megivott, közben pedig még egy konyakot is rendelt. Nyilván emiatt eredt meg hirtelen úgy a nyelve. – Ha nem tévedek, ön szeret álmodni – tette hozzá, mert valószínűleg feltűnt neki, hogy Peggy, miközben Cocteau-n gondolkozott, túl sokáig merült hallgatásba.

Peggy, a sószórót a kezébe véve, először megsózta a saját ételét.

– Az életben az álmodozás a legfontosabb, nem gondolja?

– Csakugyan? – A férfi elmosolyodott, majd bekapott egy darab libamáját.

Peggy olyan hevesen bólogatott, hogy a fülbevalói himbálózni kezdtek.

– Kétségtelenül. Hiszen, ha nem lennének álmaink, nem is élnénk.

Miközben a férfi evett, a tekintete ismét elkomorult, gondolatban már megint máshol járt.

Mi lehet ezzel az emberrel? Peggy megpróbálta visszahozni a jelenbe, a kezébe nyomta a sószórót. Az ujjai egy pillanatra összeérttek.

– Úgy látszik, nem elég fűszeres az estéje...

A férfi tekintete ismét megtelt étellel, a szeme körül apró nevetőránccok jelentek meg.

– Nem a fűszertől lesz jó egy vacsora, minden a deszszerten múlik. Ön mit gondol erről?

Peggy gyorsan a saját libamája fölé hajolt. Hiába intette már nyugalomra a szívét, most újra hevesebben kezdett verni. Uralkodott magán, nehogy kacérkodásnak tűnjön a válasza. Nem kellene felizgatnia ezt a Beckettet. És neki is békén kellene hagynia őt, a pokolba is! Ő már komoly üzletasszony, akit nem érdekelnek a férfiak, punktum!

– Most éppen mit ír? – Egy vélhetően semleges témára váltott, ugyanis most már arra is emlékezett, hogy

hallott a férfi írói próbálkozásairól, meg arról, hogy Joyce patronálja őt.

A férfi eltolta magától az üres kistányért, melyen az előétel volt, majd hátradőlt a székében.

– Nem szeretek a munkámról beszélni.

Peggy felnevetett.

– Létezik olyan férfi, aki nem szeret a munkájáról beszélni?

Beckett nem felelt, kék szemében látszott, hogy ismét a gondolataiba merül.

Peggy sóhajtott, majd balra fordult. Djuna* ült mellette, aki előtt már halomban álltak az üres poharak. Pezsgős, konyakos, likőrös, minden szanaszét. A pincérek tényleg alig győzték szusszal az asztalok lerámolását. Peggy megragadta Djuna karját.

– Veszik az *Éjerdőt*?** Elégedett a Faber & Faber? – kérdezte. Peggy nagyon örült, amikor a kiadó megvette barátjánője második regényét. Elvégre a könyv nagy része Peggy egykori vidéki háza, a devoni Hayford Hall első emeleti rokokó vendégszobájában íródott.

Djuna legyintett.

– Inkább mesélj a londoni terveidről. Ki dolgozik még neked Marcelen kívül? Ugye nem egyedül csinálod? Az összes adminisztrációt, meg minden egyebet... – Djuna

* Djuna Barnes (1892–1982) amerikai illusztrátor, újságíró és író.

** Djuna Barnes: *Éjerdő* (Kalligram, Pozsony, 1994, ford. Széky János), a lesbikus szépirodalom klasszikusa és a modernista irodalom fontos alkotása.

a konyakospohárért nyúlt, de amint észrevette, hogy üres, megállt a keze a levegőben.

– Wyn segít.

– Henderson? – Djuna úgy nevetett, hogy még a művészien feltekert selyemturbán is megremegett a sötét hajkoronáján. – Ezt komolyan mondod?

– Nagyon ért hozzá, jól kezeli a sajtót, meg a fizetőképes ügyfeleket is. Őt erre a munkára teremtették.

– De drágám, még egy normál széken sem fér el, nemhogy egy fotón! – A konyakospoharára bökve Djuna intett egy épp arra járó pincérnek.

– Ő legalább mindig józan – vágott vissza Peggy, mire Djuna dühös pillantást vetett rá, felállt, és kitántorgott a mosdóba.

Peggy sóhajtott, majd amikor hozzálátott volna a burgundi marhához, észrevette, hogy Beckett elmosolyodik.

* * *

A desszertet, a *crêpes Suzette*-et, Peggy háta mögött flam-bírozták – érezte a nyílt láng melegét, a Beckett mögötti tükörben pedig figyelte, ahogy a szakácsok sürgölődnek; ám a hangulat messze nem a palacsinta vagy Beckett miatt forrósodott fel a teremben. Miután elfogyasztották a burgundi marhát, Joyce arról folytatott késhegyig menő vitát Mr. Martinnal, hogy vajon a németeknek ez az örült vezetője, aki az év során eltávolíttatta a német múzeumokból az expresszionista, dadaista és szürrealista műveket, nem

robbant-e ki háborút a közeljövőben. Joyce aznap este hamar felhagyott a vízivással, és még szerencse, hogy volt egy asztal a két férfi között, különben a vita verekedésbe torkollt volna. Egy bizonyos hangerő felett bárki az ajtón kívül találta volna magát, James Joyce azonban maradhatott.

– Ízlik a desszert? – fordult gyorsan Peggy Beckett-hez, ugyanis Djuna még mindig nem ért vissza a mosdóból, Nora pedig a felpaprikázott Joyce-t figyelte. Nem kellene inkább Djuna után mennie, hogy kimaradjon ebből a kínos vitából?

– Köszönöm a kérdését, igen, nagyon finom! – felelte Beckett udvariasan, túlkiabálva a lármát, majd újra lehajtotta a fejét, így Peggy ismét csak a cukros vízzel fixált haját láthatta a fejbúbján.

Vajon miért fukarkodik ennyire a szavakkal? Ez borzalmas – gondolta Peggy, aki időközben már a negyedik pezsgőnél tartott. *Hogyan lehetséges, hogy ez a legjobb éveiben járó, fess fiatalember tele van komplexusokkal? Mi lehet az oka?* Látta, ahogy Joyce és Martin az asztal fölött kezét fognak egymással, az ügyet ezzel lezárták tekintve. Peggy élvezettel ízlelgette az édes narancslikőrt. Érezte, hogy a nadrágja feszülni kezd a hasán, talán le kellett volna mondania a desszertéről... *De nincs semmi jelentősége* – jutott eszébe. Senkinek sem akar tetszeni. Férfiaknak meg aztán pláne nem. Legalábbis most, a karrierje kezdetén, elvégre most kizárólag arra kell koncentrálnia. A desszertvillát a tányér szélére rakta, és hátradőlt a székében.

Az asztal túloldalán ülő Beckett is így tett, és anélkül, hogy tekintetét felemelte volna az abroszról, rágyújtott.

* * *

A társaság a Fouquet előtti járdán búcsúzott el Joyce-éktől. A havas eső elállt, a levegő friss volt, tiszta és hűvös. Peggy azt tervezte, hogy az Avenue George V-on sétál el a barátai lakásához, akik elutaztak, így náluk tölthette a hétvégét. A saját lakásából már rég kiköltözött. Hogy fog neki hiányozni ez a város, ha majd Londonban dolgozik! Könnyű szökött a szemébe. Az itt töltött idő volt életének legszebb és egyben legrosszabb időszaka, suhant át az agyán, amikor a háta mögül lépéseket hallott, majd hirtelen Beckett termett mellette.

– Hazakísérlek – mondta határozottan, fittyet hányva a formális magázódásra. Ezek szerint nem csalt Peggy megérzése az este elején.

A férfi megragadta a karját, és gálánsan végigkísérte a párizsi éjszakán. Csak egy-két autó hajtott el mellettük. A butikok és a szatócsboltok redőnyeit már rég lehúzták, a járdaköveket az utcai lámpák fénycsóvái világították meg. Kéz a kézben, nevetgélve kerülgették a hóesésből visszamaradt pocsolyákat. Beckett mesélt a munkájáról, és megkérte Peggyt, hogy olvassa el a verseit, meg a *Murphy**

* Magyar nyelven: *Murphy*, Magvető, Budapest, 1972, fordította Tandori Dezső.

című regényét, melyre negyven elutasítást követően, december elején végre igent mondott egy kiadó. Peggy megígérte neki, hogy elolvassa őket.

Így értek el a Rue de Lille-hez. Amikor Peggy megállt a kapu előtt, a férfi csak némán bámult rá. Peggy kinyitotta az ajtót, majd a fiatal íróval a nyomában felment a második emeleti lakásba. Ahogy Beckett a falhoz szorította és megcsókolta, a vodkás pohár, amit Peggy a férfi kezébe nyomott, leesett, és szilánkokra tört.